

Zvezdica, polka-mazurka za klavir. Zložil *H. Volarič*. Op. 9. Založil L. Schwentner. Kujigarna v Brežicah. Cena 45 kr. Kamenotisek: Jos. Eberle in dr. na Dunaji VIII. — G. skladatelja dela prodirajo čimdalje bolj v javnost. Temu prikazu se ni čuditi, ako pomislimo, da doseza skladatelj izvrstne uspehe v melodiki, melodijozna glasba pa je Slovencu za uho in srce nad vse! Prav to, kar se terja od slovenske pesmi v napevu, veljá še mnogo bolj o glasbi za ples, da je namreč melodijozna, gladko tekoča in nikjer prisiljena. Te naštete vrline pa ima skladateljeva mazurka popolnoma. Uvod, prvi in drugi del gredo v B-duru. Zanimljiv je takoj pričetek jednoglasja na gorenjem f, trajajočega tri takte; drugi glas pa opeva prvega deloma v jednoglasji, kromatiško in diatoniško; potem prihajajo skozi pet taktov same terce, katerih je malone preveč; toda skoro prestopijo v oktave, ponavljanje pričetka z modulacijo v sorodni d-mol. V drugem delu pričetka se prav lepo podajajo ligature in harpežirani akordi na sekstah in terciah. Trio gré v es-duru in zveni kaj prijetno; drugi del ima prav umestne trijolčke, bas pa nastopa povsod pravilno in mogočno. — Vidi se, da je g. skladatelj tudi v plesni glasbi popolnoma doma. — Vrlo in ljubko skladbo moremo in moramo torej najtopleje priporočati našim klaviristom in klaviristinjam. Proizvodi plesne glasbe so med Slovenci dôkaj redki, in zatorej se trdno zanašamo, da se delo skoro razprodá.

D. Fajgelj.

Slovensko gledališče. Od poslednjega našega poročila nam je do vstetega dne 26. listopada zabeležiti te-le predstave: Dne 29. vinotoka se je igrala »Čarovnica pri jezeru«, narodni igrokaz v štirih dejanjih, po *Fr. Nisslu* poslovenil *A. Trstenjak*, dne 1. listopada obična žala igra »Mlinar in njegova hči«, dne 4. listopada prvikrat komična opera v treh dejanjih »Stari ženin«, zložil *K. Bendl*, dne 9. listopada repriza te opere, dne 12. listopada popoldne »Revček Andrejček« in zvečer »Valenska svatba«, dne 15. listopada vesela igra »Dve tašči« in opera »V vodnjaku«, dne 18. listopada prvikrat vesela igra v treh dejanjih »Madame Mongodin«, spisala *Ernest Blum* in *Raoul Toché*, preložil *Ivan Podgornik*, dne 22. listopada spevoigra »Teharski plemiči«, dne 26. listopada pa popoldne vesela igra v petih dejanjih »Zmešnjava na zmešnjavo«, spisal *A. Kotzebue*, preložil *Jožef Cimperman*, in zvečer opera »Stari ženin«. — O reprizah zadoščaj, da jih samó omenjamo, saj so se igrale v obče povoljno, dasi ensemble ni bil vselej tak, kakršen bi moral biti in dasi se nekateri igralci še dandanes niso vzpeli do prepričanja, da se mora človek najprej svojo nalogo naučiti, predno stopi pred občinstvo, ki je sicer vzgledno potrpežljivo. Izpregovoriti pa nam je nekoliko več o dveh krasnih novostih, to sta opera »Stari ženin« in vesela igra »Madame Mongodin«. Skladatelj »Starega ženina«, *Karel Bendl*, je izredno plodovit češki glasbenik; zložil je namreč doslej mimo drugega opere »Lejla«, »Břetislav in Jitka«, »Stari ženin«, »Čarobni cvet«, »Karel Skreta«, več spevoiger, operet, mnogo orkestralnih del, pesmij, zborov, klavirskih skladeb i. t. d. »Stari ženin« je njega tretja opera in se je prvič predstavljala leta 1883. v narodnem gledališču praškem. Snov ji je v velikih potezah ta-le: Gospod Franc, prototip onih vsemožnih grajskih pisarjev, ki so tlačili in izžemali ljudstvo, predno se je odpravila tlaka, dobil bi rad v zakon Haničko, hčer bogatega malinarja Bartoša. Dekle se nekoliko šali z njim, sicer pa nje samoljubnosti prija pisarjeva snubitev, zato mu ne odreče takoj. Nje bratranec, student Hovora iz Prage, sklene zvesti pisarja na led. Ponaredi sodni odlok, češ, da je Bartoš izgubil svoj malin, za katerega se je pravdal že dlje časa. Gospod Franc, kateremu je bilo le do denarja, izgovarja se sedaj, da je za poroko še čas, in se skrivaj izmuzne. V tem pa je Haničkinu ženin Vojteh, ki je užaljen hotel iti k vojakom, prodal svoj dom, da bi pomagal Bartošu. Hovora sedaj malinarju razkrije svojo zvijačo. Pisar zvé o nji in se pride zopet sladkat Hanički,

toda Hovora ga osmeši vpricho vsega ljudstva, in pisar mora oditi ob splošnem roganji. — Opera se je préej pri prvi predstavi močno prikupila vsemu občinstvu, to pa zlasti zaradi svojih lepih, krepkih zborov, melodijoznih arij, čveterospevov in peterospevov. Sosebno živi sta prvo in tretje dejauje. Predstavljala se je opera sosebno prvič takó, da ji ni bilo očitati ničesar; vse je bilo gotovo in dobro naučeno kakor že davno nobena opera. Poleg zbora sta si pridobila živo pohvalo gospodičina *Lešćinska* (Hanička) in gospod *Vašiček* (gospod Franc), v manjših nalogah pa gospá *Gerbičeva* (Hovora) in gospodje *Nolli* (Vojtehov prijatelj Vaclav), *Pavšek* (Vojteh), *Perdan* (malinar Bartoš) in *Rus* (malinarski učenec Nacek). »Stari ženin« se bode izvestno še dolgo ohranil na repertoaru našega gledališča. — »Madame Mongodin« je pikantna fraucoska vesela igra pariške avtorske firme Blum & Toché. Nje dejanje se vrši v Alençonu, čegar prebivalci jako čislajo gospó Mongodinovo, ki si je baje nekoč z nožem ubranila svojo čast. Kdorkoli pride v nje hišo, vsakomur mora gospod Mongodin povedati dogodek z nožem. Naposled pa se dožene, da je bil ta dogodek do malega izmišljen, in sedaj je končno gospod Mongodin to, kar ni bil dolgih dvajset let: gospod svoje žene. Igra je resnično vesela igra, tako da gledalec rad pozabi vse neverjetnosti, katerih je v nji vse polno. Gospoda Mongodina je igral g. *Borštnik*, ki je razvijal uprav drastiško komiko, žal, da se mu je semtertja spotikalo; naslovno partijo pa je predstavljala gospá *Borštnikova*. Naše mnenje je sicer to, da take naloge malo prijajo prvi igralki, vendar je gospá Borštnikova ugajala. Sicer nam je še imenovati gospodičino *Nigrinovo* (Klorinda de Montepiat) in gospoda *Daniła* (slikar Fougerolles). — V obče je mesec listopad minil častno za naše gledališče, bodisi kar se tiče drame ali opere. Gledališče je bilo do malega dobro, časih celo izvrstno obiskano.

Gledališko društvo. Nedavno se je v Ljubljani ustanovilo „Gledališko društvo“, ki je imelo dné 28. vinotoka svoj prvi obči zbor. Predsednik novemu društvu je notar g. *Ivan Plantan*, odborniki pa so gg. *dr. A. Franko* (predsednikov namestnik), *A. Funtek* (tajnik) in *dr. V. Žitek* (blagajnik). Namen „Gledališkega društva“ je gmotno podpiranje slovenskega gledališča v Ljubljani. Društveniki so redni člani, ki plačujejo vsaj po jedno krono mesečnega doneska, in podporni člani, ki naklonijo društvu kakršnokoli letno podporo. Doslej je zglasilo že dôkaj ljubljanskih rodoljubov svoj pristop; nadejati pa se je, da se število društvenikov še izdatno pomnoži, sosebno ker „Dramatično društvo“ sámo ne vzmore troškov, katere ima letos za vzdržavanje slovenskega gledališča. Komur je do čimdalje lepšega razvoja dramatiške naše umetnosti, pristopi „Gledališkemu društvu“ bodisi kot redni ali vsaj kot podporni član!

Obči zbor »Glasbene Matice« je bil dné 28. vinotoka po obiènem redu. Iz poročila društvenega tajnika g. *Ź. Paternostra* posnemljemo, da je priredila „Glasbena Matica“ leta 1892./93. šest koncertov. Kupila si je tudi hišo, kamor se preseli leta 1896., ko poteče pogodba za najete šolske prostore v Knežjem dvorci. Društvo je imelo v minulem društvenem letu 5 častnih, 36 ustanovnih in 470 rednih članov; društvena šola pa je štela 276 učencev in uèenk. Podpor je prejela „Glasbena Matica“ v letu 1892./93. od deželne vlade, deželnega zbora, mesta ljubljanskega in kranjske hranilnice skupaj 2100 gld. — Iz poročila blagajnika g. *A. Petroviča* je razvidno, da je imelo društvo od dné 1. kimovca 1892. leta do dné 31. malega srpana 1893. leta 20727.06 gld. dohodkov; blagajniški prebitok pa znaša 212.61 gld. Vrednostnih popirjev ima društvo za 5442 gld. — V odbor so bili izvoljeni ti-le gospodje: *Źr. Ravnikar* (predsednik), *Ivan Hrast*, *dr. M. Hudnik*, *Ivan Krulec*, *ŹoŹef Paternoster*, *Anton Petrovič*, *dr. Lavrencij PoŹar*, *Anton Razinger*, *V. Rohrmann*, *Anton Svetek*, *Anton Štritof*, *Źr. Trdina*, *Ignacij Valentinčič* in *Ivan Vencajz* — vsi v Ljubljani; zunanji odborniki pa so gg. *Daniło*